

Fotograficzne eksperymenty ze światłocieniem

– Część 1

🔍 Wejdź na stronę www.wmuzeach.pl i odszukaj obraz o numerze **Wil.1526**. Sprawdź, kto jest jego autorem, kiedy i gdzie powstał. Dowiedz się o nim więcej i zastanów, jakie źródła światła rozpoznasz w tym obrazie?

❓ Czy wiesz, że...

światło było od wieków zagadnieniem zgłębianym i wykorzystywanym w sztuce. W wymiarze fizycznym istnieją dwa rodzaje światła: światło naturalne np. słońce, zorza polarna, błyskawica i światło sztuczne np. światło świecy, lampy czy latarki. Artyści poszukiwali i poszukują różnych sposobów, aby osiągnąć efekt trójwymiarowości, prowokować emocje i intrygować, nie za pomocą prawdziwego światła, a jego artefaktu – iluzji światła.

W epoce baroku powstał nowy sposób prezentacji światła i cienia. Polegał on na przedstawieniu obiektów w cieniu i oświetleniu ich bocznym światłem. Efekt był niezwykle dynamiczny. Sposób kształtowania kompozycji malarskiej za pomocą gry światła i cienia nazywamy **luminizmem**. Poszukiwania twórcze, odwołujące się do światła i sposobów ukazywania go w obrazie, nazywamy **malarstwem luministycznym**. Nazwy te pochodzą od łacińskiego słowa „lumen”, oznaczającego światło. Mistrzem tego rodzaju przedstawień światłocieniowych był Caravaggio.

Światło i cień tworzą jedną z najważniejszych technik w świecie sztuki. Są kluczowymi elementami odczuwania głębi. W zależności od tego, jak światło i cień rozkładają się na powierzchni przedmiotów, zauważamy miejsca jasne i ciemne. Tak powstaje **światłocień** (nazywany również „chiaroscuro”). Na podstawie tego, w jaki sposób artysta nakreślił światłocień, można zazwyczaj wskazać źródło, rodzaj i stopień natężenia światła. Oświetlenie może być centralne lub boczne, dolne lub górne. Na przedmioty może padać światło

naturalne, sztuczne lub oba na raz. Oświetlenie określa się też jako mocne, jaskrawe lub przygaszone, delikatne. Granicę styku obszarów oświetlonych i zacienionych nazywamy **modelunkiem światłocieniowym**. Może on być miękki, ostry, kontrastowy. Światłocień pozwala na realistyczne ukazanie przedstawienia, światłem artysta może podkreślić najważniejsze elementy kompozycji. Za pomocą światła przedstawionego szukano też głębszych znaczeń filozoficznych, symbolicznych, w tym religijnych, a także budowano nastrój.

Fotograficzne eksperymenty ze światłocieniem

– Część 2

 Wykonaj serię zdjęć jednemu przedmiotowi lub zespołowi przedmiotów. Zaobserwuj, jak prezentują się one w świetle słonecznym, w pochmurny dzień, w półmroku, w mroku podczas podświetlenia sztucznym źródłem światła, a także w pełnym oświetleniu dnia. Zrób zdjęcia, ustawiając wybrany przedmiot lub zespół przedmiotów przy oknie, a następnie dodaj jeszcze do naturalnego światła źródło światła sztucznego. Wykonaj zdjęcie przedmiotu, używając źródła światła sztucznego kolejno: centralnie, z boku, z góry, z tyłu, z przodu oraz gdy światło odbija się od sąsiedniej ściany. Eksperymentując, łącz różne źródła światła i oglądaj rezultaty.

Potrzebne będą:

- smartfon lub aparat fotograficzny,
- latarka, lampka, świeca lub inne źródła sztucznego światła, które masz pod ręką.

 Porozmawiaj, jakie nastroje można odczytać ze zdjęć w zależności od zastosowanego źródła światła.